

Bruksela, 26 sierpnia 2022 r.
(OR. en)

11933/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0238 (NLE)

ECOFIN 815
FIN 882
UEM 211

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	25 sierpnia 2022 r.
Do:	Sekretariat Generalny Rady
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 399 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DECYZJI WYKONAWCZEJ RADY zmieniającej decyzję wykonawczą (UE) 2020/1343 w sprawie udzielenia Republice Bułgarii tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 399 final.

Załącznik: COM(2022) 399 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 25.8.2022 r.
COM(2022) 399 final

2022/0238 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) 2020/1343 w sprawie udzielenia Republice Bułgarii tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Przyczyny i cele wniosku**

Rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 („rozporządzenie w sprawie SURE”) określa ramy prawne udzielania pomocy finansowej Unii państwom członkowskim, które w wyniku pandemii COVID-19 doświadczają poważnych zakłóceń gospodarczych lub są nimi istotnie zagrożone. Wsparcie w ramach SURE służy finansowaniu przede wszystkim mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy lub podobnych środków służących ochronie pracowników i osób samozatrudnionych, a tym samym zmniejszeniu skali bezrobocia i utraty dochodów, a dodatkowo także finansowaniu niektórych środków ochrony zdrowia, w szczególności w miejscu pracy.

7 sierpnia 2020 r. Bułgaria zwróciła się do Unii o pomoc finansową. Następnie 25 września 2020 r. decyzją wykonawczą (UE) 2020/1343 Rada przyznała Bułgarii pomoc finansową w celu uzupełnienia krajowych działań podejmowanych przez to państwo na rzecz złagodzenia wpływu pandemii COVID-19 oraz w reakcji na jej konsekwencje społeczno-gospodarcze dla pracowników.

23 czerwca 2022 r. Bułgaria ponownie zwróciła się o unijną pomoc finansową na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie SURE Komisja skonsultowała się z władzami bułgarskimi w celu zweryfikowania nagłego i znacznego wzrostu faktycznych i planowanych wydatków związanych bezpośrednio z bułgarskimi instrumentami rynku pracy, spowodowanego przez pandemię COVID-19. Dotyczy to w szczególności istniejącego środka, o którym mowa w decyzji wykonawczej Rady (UE) 2020/1343:

przedmiotowy mechanizm zapewnia dofinansowanie wynagrodzeń dla przedsiębiorstw, których działalność została w znacznym stopniu ograniczona wskutek pandemii COVID-19, a w przypadku braku środków nie byłyby w stanie utrzymać zatrudnienia. Miesięczne dofinansowanie wynagrodzeń dla kwalifikujących się przedsiębiorstw wynosi od 50 do 60 % miesięcznego wynagrodzenia brutto pracowników będących beneficjentami (w tym składek na ubezpieczenie społeczne opłacanych przez pracodawców), w zależności od skali spadku dochodów ze sprzedaży.

Bułgaria przekazała Komisji stosowne informacje.

Uwzględniając dostępne dowody, Komisja zwraca się do Rady z wnioskiem o przyjęcie decyzji wykonawczej w sprawie przyznania Bułgarii pomocy finansowej na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE w celu wsparcia wyżej wymienionych środków.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek jest w pełni zgodny z rozporządzeniem Rady (UE) 2020/672, na podstawie którego jest przedkładany.

Niniejszy wniosek stanowi uzupełnienie innego instrumentu prawnego Unii przewidującego udzielenie wsparcia państwom członkowskim w sytuacjach nadzwyczajnych, a mianowicie rozporządzenia Rady (WE) nr 1012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiającego Fundusz Solidarności Unii Europejskiej („rozporządzenie (WE) nr 1012/2002”). 30 marca 2020 r. przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/461, które zmienia powyższy instrument w celu rozszerzenia jego zakresu w sposób, który uwzględnia

poważne sytuacje kryzysowe dotyczące zdrowia publicznego, oraz określa konkretne działania kwalifikujące się do finansowania.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest jednym z licznych środków opracowanych w odpowiedzi na obecną pandemię COVID-19, takich jak „inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa”, i stanowi uzupełnienie innych instrumentów wspierających zatrudnienie, takich jak Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) / InvestEU. Wykorzystując operacje zaciągania i udzielania pożyczek jako wsparcie państw członkowskich w konkretnym przypadku pandemii COVID-19, wniosek ten jest wykorzystywany przez państwa członkowskie na drugiej linii obrony, na potrzeby finansowania mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań, co może pomóc w ochronie miejsc pracy, a tym samym pracowników i osób samozatrudnionych, przed ryzykiem bezrobocia.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną niniejszego instrumentu jest rozporządzenie Rady (UE) 2020/672.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Niniejszy wniosek jest odpowiedzią na wniosek państwa członkowskiego i stanowi wyraz europejskiej solidarności poprzez udzielenie pomocy finansowej Unii w formie tymczasowych pożyczek na rzecz państwa członkowskiego dotkniętego pandemią COVID-19. Taka pomoc finansowa pozwala sprostać – na drugiej linii obrony – zwiększonym wydatkom publicznym rządu, w sposób tymczasowy i w odniesieniu do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań. Pomoże ona państwom członkowskim w ochronie miejsc pracy, a tym samym w ograniczeniu narażenia pracowników i osób samozatrudnionych na ryzyko bezrobocia i utraty dochodów.

Wsparcie takie pomoże ludności cierpiącej z powodu kryzysu oraz przyczyni się do ograniczenia bezpośrednich skutków społecznych i gospodarczych spowodowanych obecnym kryzysem związanym z COVID-19.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności. Nie wykracza on poza to, co jest konieczne, by osiągnąć cele instrumentu.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Ze względu na pilną potrzebę przygotowania wniosku w celu jego szybkiego przyjęcia przez Radę nie można było przeprowadzić konsultacji z zainteresowanymi stronami.

- **Ocena skutków**

Z uwagi na pilny charakter wniosku nie przeprowadzono oceny skutków.

4. WPLYW NA BUDŻET

Komisja powinna mieć możliwość zaciągania pożyczek na rynkach finansowych w celu udzielenia pożyczek państwom członkowskim wnioskującym o pomoc finansową w ramach instrumentu SURE.

Oprócz gwarancji udzielanych przez państwa członkowskie przewidziano także inne zabezpieczenia na potrzeby zapewnienia stabilności finansowej systemu:

- rygorystyczne i zachowawcze podejście do zarządzania finansowego;
- stworzenie portfela pożyczek, co ogranicza w przypadku poszczególnych państw członkowskich ryzyko koncentracji, roczną ekspozycję i nadmierną ekspozycję, zapewniając jednocześnie przyznanie wystarczających zasobów państwom najbardziej potrzebującym oraz
- możliwość rolowania długu.

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) 2020/1343 w sprawie udzielenia Republice Bułgarii tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19¹, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Na wniosek Bułgarii z 7 sierpnia 2020 r. Rada w drodze decyzji wykonawczej (UE) 2020/1343² przyznała Bułgarii pomoc finansową w postaci pożyczki o wartości nieprzekraczającej 511 000 000 EUR, o maksymalnym średnim terminie zapadalności wynoszącym 15 lat i okresie dostępności wynoszącym 18 miesięcy, w celu uzupełnienia krajowych działań podejmowanych przez Bułgarię na rzecz złagodzenia wpływu pandemii COVID-19 oraz w reakcji na konsekwencje społeczno-gospodarcze tej pandemii dla pracowników i osób samozatrudnionych.
- (2) Pożyczka miała zostać wykorzystana przez Bułgarię na sfinansowanie mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnych środków, o których mowa w art. 3 decyzji wykonawczej (UE) 2020/1343.
- (3) Pandemia COVID-19 w dalszym ciągu wyłącza znaczną część ludności Bułgarii z aktywności zawodowej. Doprowadziło to do wciąż nagłego i znacznego wzrostu wydatków publicznych w Bułgarii w odniesieniu do środka, o którym mowa w art. 3 lit. b) decyzji wykonawczej (UE) 2020/1343.
- (4) Pandemia COVID-19 oraz nadzwyczajne środki wdrożone przez Bułgarię w latach 2020, 2021 i 2022, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się pandemii oraz złagodzić jej skutki społeczno-gospodarcze i zdrowotne, miały i nadal mają ogromny wpływ na finanse publiczne. W 2020 r. deficyt oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w Bułgarii wynosiły, odpowiednio, 4,0 % i 24,7 % produktu krajowego brutto (PKB), a na koniec 2021 r. wzrosły, odpowiednio, do 4,1 %

¹ Dz.U. L 159 z 20.5.2020, s. 1.

² Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2020/1343 z dnia 25 września 2020 r. w sprawie udzielenia Republice Bułgarii tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19, Dz.U. L 314 z 29.9.2020, s. 10.

i 25,1 %. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2022 r. oczekuje się, że na koniec 2022 r. deficyt oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w Bułgarii wyniosą, odpowiednio, 3,7 % i 25,3 % PKB. Prognozuje się, że w 2022 r. PKB Bułgarii wzrośnie o 2,1 %.

- (5) 23 czerwca 2022 r. Bułgaria zwróciła się do Unii o dodatkową pomoc finansową w wysokości 460 170 000 EUR przeznaczoną na dalsze uzupełnienie krajowych działań podejmowanych przez to państwo w latach 2020, 2021 i 2022 w celu złagodzenia wpływu pandemii COVID-19 i odpowiedzenia na konsekwencje społeczno-gospodarcze tej pandemii dla pracowników. W szczególności Bułgaria przedłużyła mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobne środki określone w motywie 6.
- (6) Dofinansowanie wynagrodzeń jest przyznawane przedsiębiorstwom, które, ze względu na pandemię COVID-19, odnotowały spadek dochodów o co najmniej 30 % wskutek ograniczenia działalności w okresie od 13 marca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Wymaga się utrzymania zatrudnienia pracowników w okresie korzystania ze środka oraz przez taki sam okres po zakończeniu korzystania ze środka. Miesięczne dofinansowanie wynagrodzeń dla kwalifikujących się przedsiębiorstw wynosi od 50 do 60 % miesięcznego wynagrodzenia brutto pracowników (w tym składek na ubezpieczenie społeczne opłacanych przez pracodawców), w zależności od skali spadku dochodów. Środek stanowi przedłużenie środka opisanego w art. 3 lit. b) decyzji wykonawczej Rady (UE) 2020/1343, przewidzianego w dekrety Rady Ministrów nr 151 z 3 lipca 2020 r. i zmienionego dekretem nr 278 z 12 października 2020 r., dekretem nr 416 z 30 grudnia 2020 r., dekretem nr 93 z 18 marca 2021 r., dekretem nr 213 z 1 lipca 2021 r., dekretem nr 322 z 7 października 2021 r., dekretem nr 482 z 30 grudnia 2021 r. i dekretem nr 40 z 31 marca 2022 r.³
- (7) Bułgaria spełnia warunki dotyczące zwrócenia się z wnioskiem o pomoc finansową, które określono w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672. Bułgaria przedstawiła Komisji odpowiednie dowody potwierdzające, że faktyczne i planowane wydatki publiczne wzrosły o 1 015 050 000 EUR od 1 lutego 2020 r. w związku ze środkami krajowymi przyjętymi w celu złagodzenia skutków społeczno-gospodarczych pandemii COVID-19. Stanowi to nagły i znaczny wzrost, ponieważ dotyczy on również przedłużenia lub zmiany dotychczasowych środków krajowych bezpośrednio dotyczących mechanizmu zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnych środków, które obejmują znaczną część przedsiębiorstw i ludności aktywnej zawodowo w Bułgarii. 43 880 000 EUR ze zwiększonej kwoty wydatków Bułgaria zamierza sfinansować ze środków własnych.
- (8) Komisja skonsultowała się z Bułgarią oraz zweryfikowała nagły i znaczny wzrost faktycznych i planowanych wydatków publicznych związanych bezpośrednio z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnymi środkami, o których mowa we wniosku z dnia 23 czerwca 2022 r., zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) 2020/672.

³ Ogłoszony w Dzienniku Urzędowym (Dz.U.) nr 60 z 7 lipca 2020 r., zmieniony i uzupełniony w Dz.U. nr 89 z 16 października 2020 r., uzupełniony w Dz.U. nr 110 z 29 grudnia 2020 r., zmieniony w Dz.U. nr 2 z 8 stycznia 2021 r., zmieniony i uzupełniony w Dz.U. nr 24 z 23 marca 2021 r., zmieniony i uzupełniony w Dz.U. nr 56 z 6 lipca 2021 r., zmieniony i uzupełniony w Dz.U. nr 85 z 12 października 2021 r., uzupełniony w Dz.U. nr 97 z 19 listopada 2021 r., zmieniony i uzupełniony w Dz.U. nr 1 z 4 stycznia 2022 r., zmieniony i uzupełniony w Dz.U. nr 27 z 5 kwietnia 2022 r.

- (9) Należy zatem udzielić pomocy finansowej, aby pomóc Bułgarii w złagodzeniu skutków społeczno-gospodarczych poważnych zakłóceń gospodarczych spowodowanych przez pandemię COVID-19. Komisja powinna podejmować decyzje dotyczące terminów zapadalności, wysokości i uruchamiania transz i podtransz w ścisłej współpracy z organami krajowymi.
- (10) Ponieważ okres dostępności wskazany w decyzji wykonawczej Rady (UE) 2020/1343 upłynął, potrzebny jest nowy okres dostępności dodatkowej pomocy finansowej. Okres dostępności pomocy finansowej udzielonej na podstawie decyzji wykonawczej Rady (UE) 2020/1343 należy przedłużyć o 21 miesięcy, w związku z czym całkowity okres dostępności powinien wynosić 39 miesięcy od pierwszego dnia, w którym decyzja wykonawcza (UE) 2020/1343 stała się skuteczna.
- (11) Bułgaria i Komisja powinny uwzględnić niniejszą decyzję w umowie pożyczki, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672.
- (12) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać podjęte, w szczególności zgodnie z art. 107 i 108 TFUE. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na podstawie art. 108 TFUE, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa.
- (13) Bułgaria powinna regularnie przedstawiać Komisji informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych, aby umożliwić Komisji ocenę stopnia realizacji tych wydatków przez Bułgarię.
- (14) Decyzję o udzieleniu pomocy finansowej podjęto, uwzględniając istniejące i przewidywane potrzeby Bułgarii, a także już przedłożone lub planowane wnioski pozostałych państw członkowskich o pomoc finansową na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672, z uwzględnieniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji wykonawczej (UE) 2020/1343 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Unia udziela Bułgarii pożyczki do maksymalnej wysokości 971 170 000 EUR. Maksymalny średni termin zapadalności pożyczki wynosi 15 lat.”;
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Okres dostępności pomocy finansowej udzielonej na podstawie niniejszej decyzji wynosi 39 miesięcy od pierwszego dnia, w którym niniejsza decyzja stała się skuteczna.”;
 - c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Warunkiem uruchomienia pierwszej transzy jest obowiązywanie umowy pożyczki, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672. Wszelkie kolejne transze są uruchamiane zgodnie z warunkami tej umowy pożyczki albo, w stosownych przypadkach, pod warunkiem wejścia w życie aneksu do tej umowy, albo zmienionej umowy pożyczki zawartej między Bułgarią a Komisją, która zastępuje pierwotną umowę pożyczki.”;

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

Bułgaria może finansować następujące środki:

- d) dofinansowanie wynagrodzeń dla przedsiębiorstw przewidziane w dekrete Rady Ministrów nr 55 z dnia 30 marca 2020 r.;
- e) dofinansowanie wynagrodzeń dla przedsiębiorstw przewidziane w dekrete Rady Ministrów nr 151 z dnia 3 lipca 2020 r. zmienionym dekretem nr 278 z dnia 12 października 2020 r., dekretem nr 416 z dnia 30 grudnia 2020 r., dekretem nr 93 z dnia 18 marca 2021 r., dekretem nr 213 z dnia 1 lipca 2021 r., dekretem nr 322 z dnia 7 października 2021 r., dekretem nr 482 z dnia 30 grudnia 2021 r. i dekretem nr 40 z dnia 31 marca 2022 r.”;

3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

- 1. Bułgaria przekazuje Komisji do 30 marca 2021 r., a następnie co sześć miesięcy, informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych do czasu całkowitego zrealizowania tych wydatków.
- 2. Jeżeli środki, o których mowa w art. 3, opierają się na planowanych wydatkach publicznych i podlegają decyzji wykonawczej zmieniającej decyzję wykonawczą (UE) 2020/1343, Bułgaria informuje Komisję w terminie sześciu miesięcy od daty przyjęcia takiej decyzji, a następnie co sześć miesięcy o realizacji planowanych wydatków publicznych do czasu całkowitego zrealizowania takich planowanych wydatków publicznych.” .

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Bułgarii.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*